

Form kunde bevare disse Penge til Udlaansvirksomheden, i alt Fald nogle af disse Midler. Disse Ønsker har imidlertid ikke ført til noget praktisk Resultat, og snart vil denne Bevilling ikke mere findes paa Finansloven. Det forekommer dog mig, at det var fuldt forsvarligt under en eller anden Form at bevare en Del af denne Bevilling. Man talte i sin Tid om mulig at etablere et Forhold mellem Staten og Andelsorganisationerne, f. Eks. Mejerivirksomhederne. Der er imidlertid intet sket siden paa dette Omraade, og naar der nu foreligger et beskedent Andragende fra Husmandsorganisationerne om et Laan som det, der her er Tale om, behøver man ikke at nære saa megen Frygt for at imødekomme det. Jeg gør yderligere opmærksom paa, at saaledes som Forslaget er affattet i Aar, er Renten af Laanene sat op, saaledes at Statens Tab ved hele den Historie vil blive ganske overordentlig ringe. Den højtærede Landbrugsminister sagde i sin lange Omtale af denne lille Sag, at det bliver et ganske ubetydeligt Beløb, der kan blive Tale om til de enkelte Husmænd. Den højtærede Minister lavede et stort Regnestykke, hvis Facit blev dette, at der kun blev ganske faa Kroner til en ganske lille Del af den danske Husmandsstands mange Medlemmer. Det er selvfølgelig rigtigt, at regnet paa den Maade, kan der ikke blive mange Kroner til Raadighed for hver enkelt, men efter et saadant Regnestykke kunde der jo heller ikke blive meget af de Penge, der hidtil er ydede som Laan til Forskudsforeningerne, til hver eneste Landmand. Det Regnestykke forekommer mig derfor ikke at betyde saa overordentlig meget. Spørgsmaalet er kort og godt dette: Vil man ind paa at ordne Udlaansvirksomheden under den Form, her er Tale om, eller vil man ikke? Af den højtærede Landbrugsministers Ord har vi faaet Besked om, at han for sit Vedkommende længst muligt vil modsætte sig denne Udlaansvirksomhed. Jeg tror imidlertid, at den Tid vil komme, da den højtærede Minister maa til at beskæftige sig med dette Spørgsmaal.

Dernæst vil jeg gerne sige et Par Ord om et Spørgsmaal, hvormed der har været ført Samraad mellem Finansudvalget og Landbrugsministeren. Det er Spørgsmaalet om Forsøgene i Havebrug. Der er blevet fremsat ikke ringe Kritik over Anvendelsen af de Midler, som er stillede til Raadighed til Fremme af disse Forsøg. I ikke faa Kredse her i Landet ser man meget skeptisk paa Anvendelsen deraf. Man er mange Steder tilbøjelig til at tro, at disse Penge

egentlig er spildte. Jeg tror, at der bør etableres en nøjere Samvirken mellem de forskellige Forsøgsinstitutioner. Der bør drages stærkere Omsorg for, at Pengene faar en saadan Anvendelse, at der kommer et saa godt Resultat ud deraf som muligt, og jeg tror, at man kan naa dertil. Spørgsmaalet har overordentlig stor Betydning. Husmandsforeningerne omkring i det hele Land har taget Spørgsmaalet om Havebrugets Fremme op, den ene Forening efter den anden kommer ind paa Præmiering af velholdte Haver, man yder Smaabeløb dertil og opnaar ogsaa at faa en Smule Andel i de Bevillinger, som gives fra Statens Side. I det hele gøres der paa dette Omraade et ikke ringe Arbejde, og jeg tror, at dette Arbejde er vel gjort. Det er en udmærket Foranstaltning at bidrage til Fremme af Havebruget i vort Land. Havebruget beskæftiger direkte ikke ganske faa Mennesker. Det oplyses, at mindst 20,000 Mennesker er beskæftigede paa denne Maade, men foruden den Virksomhed, de udfolder, maa man ikke glemme den Rolle, som Havebruget spiller i de allerfleste Hjem — den burde spille en endnu større Rolle. Den Virksomhed, der udfoldes paa dette Omraade, burde paa bedst mulig Maade støttes af de Forsøgsinstitutioner, vi har. Nu vil jeg ikke blot henstille, at man skrider til at give Rigsdagen Oplysninger om Indholdet af den Skrivelse, som den højtærede Landbrugsminister hentydede til, da han for et Øjeblik siden talte om dette Spørgsmaal, men ogsaa henstille til Finansudvalget at give Rigsdagens Medlemmer Lejlighed til at gøre sig nærmere bekendt med den Kritik, hvortil den ærede Ordfører (P. Th. Nielsen) for et Øjeblik siden hentydede. Jeg tror, at ikke blot for Rigsdagens Medlemmer, men for alle dem, der interesserer sig for dette Spørgsmaal, vilde det have sin Betydning at kunne gøre sig bekendt med den Kritik, der har været fremme, og med det Forsvar, som den højtærede Minister siger, der er fremkommet.

Sluttelig vil jeg spørge den højtærede Minister, om han ikke maatte anse det for heldigt, at de danske Husmandsorganisationer under Hensyn til deres store Interesse for dette vigtige Spørgsmaal, Havebrugets Fremme, fik Lejlighed til at blive repræsenterede i Statens Planteavljudvalg. Jeg har lagt Mærke til, at man hist og her har rejst dette Spørgsmaal, og jeg er tilbøjelig til at tro, at Spørgsmaalet er ganske berettiget. Det vilde sikkert have sin Betydning, om de nævnte Organisationer,